

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
філософії, соціально-гуманітарних наук та
фізичного виховання
27 серпня 2021 року,
протокол № 1.
Завідувач кафедри, доктор філософських наук,
професор
_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

27 серпня 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СОЦІОЛОГІЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

РОЗРОБНИК
Завідувач кафедри кафедри філософії,
соціально-гуманітарних наук та фізичного
виховання, доктор філософських наук,
професор
_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ
27 серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО
Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук
_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
28 серпня 2021 року

м. Хмельницький
2021

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр соціального забезпечення»
 Спеціальність 232 Соціальне забезпечення
 Галузь знань 23 Соціальна робота
 (<http://www.univer.km.ua/faculty.php?dekid=1>)**

Назва навчальної дисципліни	СОЦІОЛОГІЯ
Викладач/ Викладачка	ВИГОВСЬКИЙ Леонід Антонович, завідувач кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, доктор філософських наук, професор. Семінарські заняття, консультації: ВИГОВСЬКИЙ Леонід Антонович, завідувач кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, доктор філософських наук, професор.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: l_vyhovskyi@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHAAAAAJ
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська 57, ауд. 217. Виговський Леонід Антонович: понеділок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p align="center">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо при прийнятті рішень та вирішенні проблемних ситуацій у сфері соціального забезпечення</p> <p align="center">Спеціальні (фахові) компетентності</p> <p>СК 01. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним</p>
--	--

	<p>розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.</p> <p>СК 02. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>СК 03. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різних осіб та груп населення, котрі опинилися у складних життєвих обставинах</p> <p>СК 09. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування у сфері соціального забезпечення.</p> <p>СК 10. Здатність здійснювати аналіз механізмів надання окремих видів соціального забезпечення, планувати та реалізовувати заходи з надання адресної соціальної допомоги</p> <p>СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні</p> <p>СК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів із надання соціальної допомоги та соціальних послуг для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>СК 16. Здатність визначати соціальні ризики та підбирати механізми для їх подолання чи мінімізації, надавати консультації та висновки щодо можливостей призначення та отримання окремих видів соціального забезпечення</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПР 02. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.</p> <p>ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.</p> <p>ПР 07. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.</p> <p>ПР 08. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.</p> <p>ПР 11. Визначати соціальні потреби та проблеми і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення</p> <p>ПР 16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення, демонструвати практичні навички застосування норм права щодо відносин, котрі виникають при наданні окремих видів соціального забезпечення</p> <p>ПР 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі</p>	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 2-й.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні розвивати компетентності із супутніх дисциплін «Історія української культури» (ОДЗП 1.1.6.), «Загальної психології» (ОДЗП 1.1.9.).</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: «Філософія» (ОДЗП 1.1.1.), «Політологія» (ОДЗП</p>

	1.1.9.), «Соціальна робота» (ОДЗП 1.2.3.), «Соціальна психологія» (ОДЗП 1.2.5.).			
Обсяг навчальної дисципліни	4,5 кредитів ЄКТС /135 годин, у тому числі, самостійної роботи - 73 години, лекційних –30 годин, семінарських - 32 години.			
Форма навчання	Денна			
Тижневе навантаження	4 години (1 лекція та 1 семінарське заняття згідно розкладу), 8 годин самостійної роботи на тиждень			
Мова викладання	українська			
Формат навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, екзамен. Онлайн/офлайн: лекції, консультації.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, класна дошка.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/2/5	Соціологія як наука про суспільство.	Дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/4/5	Суспільство як соціальна система, його соціальна структура.	Дискусійні обговорення проблемних питань, бліц-опитування, виконання тестових завдань. Робота з підручником, довідковою літературою, першоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату. Пошук інформації та її обробка робота в мережі	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Особистість у	Дискусійні	Лекція – 0,7

		системі соціальних зв'язків.	обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Конфлікт як вияв суперечності в соціальних відносинах	Дискусійні питання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/6	Соціологія культури та релігії.	Дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія сім'ї та молоді.	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія освіти і науки.	Дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія політики та громадської думки	Тести, дискусійні питання та кейси, індивідуальні завдання, практичні завдання із використанням ІКТ	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія права	Дискусійні обговорення проблемних питань, бліц-опитування, виконання тестових завдань. Робота з	Лекція – 0,7 Семінарське заняття – 5

			підручником, довідковою літературою, першоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату. Пошук інформації та її обробка робота в мережі Інтернет	
	2/2/6	Соціологія праці та зайнятості.	Дискусійні обговорення проблемних питань, бліц-опитування, виконання тестових завдань. Робота з підручником, довідковою літературою, першоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату. Пошук інформації та її обробка робота в мережі	Лекція – 0,7 Семинарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія економіки та управління.	Дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Лекція – 0,7 Семинарське заняття – 5
	2/2/5	Соціологія інвалідності.	Дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	Лекція – 0,7 Семинарське заняття – 5
	2/2/6	Соціологія соціальної роботи.	Дискусійні обговорення	Лекція – 0,7 Семинарське

			проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка в мережі Інтернет.	заняття – 5
	4/4/6	Теорія, методика і техніка організації та проведення соціологічних досліджень.	Дискусійні обговорення проблемних питань, бліц-опитування, виконання тестових завдань. Робота з підручником, довідковою літературою, першоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату. Пошук інформації та її обробка робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,4 Семинарське заняття – 5
Рекомендовані джерела для самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус В. С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 140 с. 2. Головатий М. Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. Київ : МАУП, 2006. 304 с. 3. Демків О. Б. Соціологія права і девіантної поведінки. Навч. посіб. Львів : ІІІС, 2007. 124 с. 4. Димитрова Л. М. Соціологія управління та організації: Навч. посіб. Київ : ІІІС, 2005. 152 с. 5. Єфременко Т. Фінансова поведінка населення України. Соціологія: теорія та методика. 2002. № 2. С. 165–175. 6. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Біскуп, О.С.Моршакова. Київ : Ліра-К, 2019. 354 с. 7. Исаев Б. А. Социология в схемах и комментариях. СПб.: Питер, 2008. 224 с. 8. Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації: Навч. посіб. Львів : МІС, 2007. 328 с. 9. Козловець Є. А. Соціологія: Словник термінів і понять. Київ : Кондор, 2006. 128 с. 10. Лапан Т. Д. Історія соціології: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ, 2007. Ч. 1. 236 с. 11. Лукашевич М. П. Соціологія економіки. Київ : Каравела, 2005. 288 с. 12. Лукашевич М., Семигіна Т. Соціологія соціальної роботи. Психологія. Суспільство. 2014. № 1. С. 107-149. 13. Лукашевич М., Шандор Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія та методика. Підручник. Ужгород, ТОВ «РІК-У», 2018. 232 с. 14. Мудрик А. В. Социология человека. Москва : Академия, 2006. 304 с. 15. Огаренко В. М., Малахова Ж. Д. Соціологія праці: Навч. посіб. Київ : Фенікс, 2007. 128 с. 16. Осипов А. М. Социология образования. Ростов-на-Дону : Фенікс, 2007. 128 с. 			

	<p>504 с.</p> <p>16. Оссовський В. Л. Соціологія громадської думки: Навч. посіб. Київ : "Стилос"; ПЦ "Фоліант", 2005. 186 с.</p> <p>17. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. Київ : соціології НАН України, 2007. 320 с.</p> <p>18. Ромашов О. В. Социология труда и экономическая социология. М.: Гардарики, 2007. 447 с.</p> <p>19. Социология молодежи: Учеб./ Под ред. В. Кузнецова. Москва : Гардарики, 2007. 320 с.</p> <p>20. Социология семьи: Учеб./ Под ред. А. Антонова. Москва : ИНФРА-М, 2007. 320 с.</p> <p>21. Соціологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., доопр., заг. ред. В.І.Докаша. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с.</p> <p>22. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії /За ред. В. Пічі. Київ : Караван, 2000. 480 с.</p> <p>23. Юрій М. Ф. Соціологія культури. Київ : Кондор, 2006. 304 с.</p>
<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p><i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Соціологія» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i></p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) аналіз проблемних ситуацій; 3) діалог, дискусія; 4) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) вирішення ситуаційних завдань; 3) організація та проведення навчальних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій. <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої школи з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне опитування на семінарських заняттях; 2) виконання практичних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 4) обговорення виявлених колізій, прогалини, інших недоліків механізмів регулювання відносин у сфері соціального забезпечення.
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158) зі змінами, внесеними у 2020 році.</p> <p>Перескладання лекції: усне опитування.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування, виконання практичних завдань із застосуванням інформаційних технологій</p>
<p>Підсумковий</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних</p>

контроль	матеріалах дисципліни.
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158) зі змінами від 2020 року. 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf)
Порядок отримання додаткових балів	Студенту визнаються результати участі у: за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20. (http://www.univer.km.ua/)
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг 0,2 ум.др.арк.